

Iz Grabšinskega brega na Ptuj-Gornarad-
nski okrajni meji v slov. gor. se nam poroča
deče: Kdor je ta neprijeten breg že enkrat
hodi se je akoz mačno vožnjo težko oblo-
ga voza prepričal, da mora biti 3 do 4 pare
sine vprežene, da se pride naprej in sicer na
Gorno-Radgonski strani. Po zimi kadar je ta
cesta v ledu se popolnoma ne more voziti. Na
Ptujski strani se gre s težavo. Ako se ozir vzame
lepo rodovitno Mursko polje, iz katerega se
pridelki večinoma na Ptuj čez Grabšinski breg
prevažajo in se v tem bregu strašno živina tr-
nuči in ubija, tak je sedajni okrajni zastop
začelnistvom velezaslužnega g. Orniga, kateri
je že v tem kratkem času njegovega poslovanja
veliko dobrega in koristnega za popravilo cest,
kanalov in mostov storil, kar more tudi najhujši
svoznik pripoznati — da je to zelo pametna
ideja, ako se ta breg v Grabšinskih razkopje
potoma cesta prestavi. Valed tega se je dne 9.
julija t. l. vrnil na lico mesta komisijon, obstoječ
od zastopnikov Ptujškega in Gornoradgonskega
okraja, katerega je zastopal večastiti gosp. žup-
nik Kunze, kateri je projektirano cestno progo
ogledal in za najboljšo spoznal. Mi pozdravljamo
iz srca to podjetje z veliko željo, da bi se to
delo takoj začelo.

V konkurz prišel je trgovec Johan Dokler
v Šmarju pri Jelšah.

Rogaško Slatino obiskalo je dolejš v tem
letu 1070 strank z 1540 osebami. Pač lepo šte-
vilo! — Graščak pl. Kozigmajer je daroval za
tamošnje šolske otroke in v dobrodelnost namene
svoto 300 kron. Dobrosrčen je storil ta blagi
čin ob priliki 50 letnice svojega posvetovanja
Rogaške Slatine.

V Framu dobijo s 16. t. poštno vožnjo k
vlakom. Poštni voz hode od Frama ob 6
uri 40 min. zvečer in prišel na kolodvor v Rače
ob 7 uri 5 min. zvečer; od kolodvora odhajal
bode ob 7 uri 45 min. in prišel v Fram zopet
ob 8 uri 10 minut zvečer.

Utonil je pri Tremerfeldu živinski trgovec
A. Sammern iz sv. Jarja. Prišel je v vrtinec.

V Savo je šla neka mlada trboveljska de-
lavka. Meliča so našli pri postaji. Vzrok samo-
mora so baje domači prepri.

Samomer. V Celju se je zastrupila 26 letna
dejavka Antonija Tomažin iz Rake. Boda jo je
prigušala v obupanje. Revica je imela ljubavno
razmerje z nekim človekom, ki jo je pa zapustil,
ko je porodila.

Iz Koroškega.

Glede koroških šol povedal je napredni po-
slanec Nagele orglarju Grafenauerju v državni
zbornici tudi marsikatero resnico. Rekel je: Ako
bi koroški deželni zbor bil Slovencem sovražen
in bi se hotel spreti s pametno mislečim delom
slov. prebivalstva, dal bi jim čisto slovenske šole.
Ako se Slovencem odvzame nemški
poduk, potem se jim gospodarsko
in kulturno škoduje. To so koroški slo-
venski kmetje že vedeli, predno je Andrej Ein-
spieler z jezikovno gonjo prišel. Kajti že takrat
so pošiljali tisočeri kmetje svoje sinove kot pa-
stirje v nemške pokrajine, samo da bi si nem-
ščine priučili. To uvidijo kmetje tudi danes in
zato so s šolami zadovoljni. Nezadovoljni s šo-
lami so le politikujoči duhovniki in par
advokatov. V kmetjskih vrstah so nasprotniki le
zapriseženi strankarji, cekmoštri, mežnarji in
orglarj Grafenauer, ki pa pustijo svoje otroke
previdno v nemščini izobraziti... Na ljudskih
šolah vpeljejo kateheti večidel le slovenske ka-
tekizme. Znano je, da otroci slovenske katekizme
le težko in nerado čitajo ter razumejo. Zato so
tudi učni uspehi v verouku tako slabi. Ali du-
hovnikom je menda politika več nego verska
vzgoja. Ako je duhovščini toliko za versko od-
gojo, zakaj ostane potem n. pr. katehet v Gra-
fensteinu kar 3/4 mesece od poduka proč? Za-
kaj zanemarija župnijski provizor Dragaznik v
Abteju na nezasišani način poduk? Šola naj
bode le zato, da se privleče otroke potom pr-
vaške propagande k sebi in se jih zamere po-
zneje zlorablja v klerikalne svrhe. In pri temu
je gospodi vse eno, če je par procentov analfa-
betov več. Grafenauer prav nič ne žaluje, da
ravno v njegovem okraju ljudje ne znajo čitati in
pisati. Jaz bi želel, da bi se Grafenauer,
namesto da se vedno z jezikovno

gonjo peča, bolje za gospodarsko
dviganje njegovega revnega okraja
brigal.

Smrtna nesreča. V taverskem tunelu sta
trčila dva motorna vlaka skupaj. Mašinist je bil
mrtev, dva druga uslužbenca pa sta težko ran-
jena.

Strelna udarila je 9. t. v posestvo Mahra v
Baljaku. Hiša in gospodarsko poslopje sta po-
polnoma pogoreli. Tudi 14 letna hčerka posest-
nika je bila ubita. Njena sestra pa je smrtno-
nevarno ranjena.

V Knapenbergu je divjala 9. t. toča in na-
pravila veliko škode.

Po svetu.

8 sinov-vojakov. Najmlajši sin posestnika
gostilne „Böhmische Mühle“ v Goldenhöhe na
Češkem je bil te dni potrjen. To je osmi sin,
katerega da gostilničar domovini za soldata.

300 hiš pogorelo je v ruski trdnjavi Düna-
burg. V Nasradu na Ogrskem pa je pogorelo
450 hiš.

Srečo ima kmet Gugemos v Niederau. Ko
je prišel te dni enkrat zvečer ob 9. uri domu,
povila mu je žena ravnokar dva krepka dečka.
Pol ure pozneje je vrgla krava dva teleta, zutraj
ob 4. uri pa kobila 2 žrebeta. Torej je dobil
kmet v eni noči trikrat dvojčke.

Iz Herstermarka na Nemškem nam poroča
prijatelj: Pri kopanju novega kanala za barke
med mestoma Herstermark in Hissler so našli
pretečeni teden velikanski zob pradavne živali.
Zob meri 3 metre in tehta 150 kil. Ne ve se
še, od kakšne živali da je.

Izseljevanje v Argentinijo se mora strogo
odsvetovati, ker navadni delavci tam niti toliko
ne zaslužijo, kolikor rabijo za najpotrebnejša ži-
vljenska sredstva.

Velikanski požar, ki je divjal pretekle dni
v petrolejskih jamah v Borslavi na Galiskem,
uničil je 3 petrolejske šahte. Skupno je pogo-
relo 1500 cisteren surovega olja. Kakor znano,
dobi se iz teh jam letno okroglo 200.000 ciste-
ren olja.

Cenjeni naročniki in prijatelji!

S to številko stopi naš priljubljeni list

„Štajerc“

v 3. četrtletje VIII. svojega letnika. Da ne pride
do kakšnega motenja v dopisiljanju, prosimo
vse svoje cenjene naročnike, da poravnajo čim-
preje naročnino.

Naročnina stane: Za Avstrijo na leto 3 K,
na pol leta 1-50 K. Za Ogrsko in Hrvatsko na
leto K 4-50, na pol in četrť leta razmerno. Da
je ta cena tako visoka, so krivi Košutovi vele-
izdajalci, ki se bojijo „Štajercovega“ biča. Za
Nemčijo na leto 5 K. Za Ameriko 6 K. Za vse
druge inozemske dežele se računi naročnino z ozi-
rom na visokost poštne.

Naročnina,

katero naj blagovolijo naročniki čimpreje po-
ravnavati, je gotovo tako nizka, da je komaj papir
plačan. Mi naprednjaki tudi ne iščemo dobička
temveč nam je edini namen, da izvršimo potrebno
delo v prid ljudstva. To lahko rečemo, da
ni noben slovenski pisani list tako odločno borbo
proti ljudskim zatiralcem poljal, kakor
naš „Štajerc“.

„Štajerc“ se ne ozira ne na levo, ne na desno,
temveč dela edino in izključno za
ljudstvo.

„Štajerc“ biča brez usmiljenja vse, kar je ljud-
stvu sovražnega in škod-
ljivega.

„Štajerc“ hoče na gospodarskem polju zboljšanje
žalostnih razmer kmeta, obrtnika in
delavca. Na polju politike zahteva, da
bi imeli delavni sloji isti vpliv kot
gospodstva. Na kulturnem polju pa
zahteva „Štajerc“ čimveč izobrazbe za
vso ljudstvo.

To je naš namen! Kdo ima pogum, da bi
očrnil, osmešil ali zasramoval ta namen? Mi

pravimo: Vero se ne sme omadeževati s po-
litiko! Narodnost se ne sme zlorablja v
strankarske namene. Kmet, obrtnik in
delavec pa so večni stebri človeške družbe
in brez njih, proti njih volji se ne sme nič-
esar več zgoditi.

Zato pa ne sme manjkati „Štajerc“

v nobeni hiši.

Delajte, razširjajte vaš list, naročajte se, agiti-
rajte za nove naročnike. Ako vsak naših odje-
malcev pridobi le enega novega naroč-
nika potem pridemo do velikanskega števila
naročnikov

30.000.

Potem pa nam bode tudi lahko ustreči vsem
zahtevam, ki jih stavijo naši odjemalci!

Na delo torej, naprednjaki!

Uredništvo in upravnništvo.

Gospodarske.

Kmetstvo knjigovodstvo. Kmet mora računati!
Sedanj položaj, moderni gospodarski promet sil v-
skemu kmetovalcu svinčnik v roko. Hoče li ali noče,
sedaj mora premagati svojo nevoljo nad pisanjem in
vsem pisanjem z vso močjo in se mora naučiti vendar
enkrat uvidevati, da lahko v današnjem gospodarskem
boju obstoji le tisti, ki si je vedno na jasnem, kako
stoji, ki drži pridobljeno trdno v roki in ki pazi na to,
da ne gre pri gospodarstvu brez njegove volje niti
najmanjša reč v izgubo. Današnji kmet mora biti kakor
trgovec in mora računati kakor trgovec. In kakor ima
trgovec onega blaga največ v zalogi, ki mu daje največji
dobiček, tako se mora gospodar držati tudi pred vsem
onih panog kmetijstva, ki so mu najbolj koristne, ki mu
vržejo največ denarja, one pa, pri katerih ima izgubo,
mora opustiti. Gospodarske razmere so se v zadnjih
petdesetih letih korenito spremenile, način gospodarjenja
pa je ostal na splošno isti; kakor so kmetovali praded,
ded in oče tako kmetuje sin, vnuk in pravnuk. Ali se
naj potem čudimo, da nam marsikaj gre navkriž? Kmet
je prežil in spregleda še danes navadno, da je marsikaj,
kar je bilo ob dedecem času dobro, danes slabo in
da je marsikatera panoga kmetijstva, ki je bila nekdanj
zelo dobičkonosna in ki je vrgla mnogo denarja, danes
brez vrednosti, da ne vrže nič in da ima kmet pri njej
celo izgubo. Kmet ne računi in zato ne vidi, da mu
izguba, ki jo je imel pri eni panogi kmetijstva, požre
dobiček, ki ga je imel pri drugi. Ve in vidi samo, da
mu kmetija nič ne nese in da ne pride naprej, naj se
še toliko trudi in naj je še tako priden in varčen. Kmet
tarna in jadikuje, muči se dalje in čaka, da bodo prišli
boljši časi. Vzroka teh slabih razmer ne išče — on dela
preveč z rokami in premalo z glavjo. Ako bi vzel kmet
svinčnik večkrat v roko, bi kmalu uvidel, da mu marsi-
katera panoga kmetijstva povzroča le delo in stroške in
da mu ne vrže nikdar denarja; spoznal bi, da bi bilo
zelo dobro, ko bi svoj stari način gospodarjenja tu in
tam spremenil; našel bi, kako bi se naj te spremembe
izvršile najbolj ceno in najbolj primerno in prepričal bi
se, da samo tožarenje o slabih časih ne odpravi tega
zla, ampak da se je treba oprijeti premissljenega dela in
si tako zboljšati razmere. Kmet mora računati s števil-
kami, ki se pokažejo v njegovem gospodarstvu v teku
enega leta. Že sama trdna volja, napisati vse, kar se v
gospodarstvu godi, bo pokazala kmetu marsikaj, o čemur
se mu prej niti sanjalo ni. Spoznal bo, da je šel pred
njegovimi očmi vinar za vinarjem iz njegovega gospo-
darstva, da je izginila za njegovim hrbtom kronica za
kronico. Kmalu bode uvidel, da se vinarji počasi družijo
v krone in da naraste v teku let iz teh kron kapital,
ki bi v mnogih slučajih lahko tvoril zelo lepo doto za
katero hčer, ki bi se možila. Kmet mora računati in vo-
diti knjige. Da bi se dala za to prilika, je priredila
c. kr. kmetijska družba s podporo visokega štajerskega
deželnega odbora na deželni kmetijski šoli v Grotten-
hofu pri Gradcu poučen tečaj za kmetstvo knjigovodstvo,
ki se je vršil od 13. do 16. aprila t. l. Sledili mu bodo
kmalu drugi. V teh tečajih se naj izobrazijo mladi kmetje
in kmetjski sinovi v rabi računskih knjig. Da se napravi
kmetom knjigovodstvo kolikor mogoče lahko, se bodo
v teh tečajih izobrazili posebni knjigovodstveni instruk-
torji. Naloga teh instruktorjev bo, da bodo v kraju, kjer
stanujejo in v najbližji okolici opozarjali kmete na na-
men in korist knjigovodstva, jim svetovali in jih nava-
jali, da se ga poprimajo in jim pomagali pri začetku
knjigovodstva. Za trud in čas plača c. kr. kmetijska
družba instruktorje na primeren način. Da se lahko tudi
ubožnejši udeležujejo teh tečajev, je na razpolago cela
vrsta štipendij. Pričakujemo, da bode duhovništvo in
učitelstvo tudi na tem polju zastavilo svojo moč v
korist kmetijstva in da se bode zelo mnogoštevilno ude-
leževalo teh tečajev. S. Peter.

Reja kokošij za večji dobiček s pomočjo
pastnih gnezd. Kakor v vseh panogah živinoreje, igra
tudi pri kokošarstvu podedovanje glavno ulogo. Samo
od zdravih, krepkih starišev, ki pa imajo tudi odlične
koristnosne lastnosti, je s podedovanjem zadnjih na
potomce pričakovati, da se koristi pri mladih še zvi-
šajo do gotove stopinje. Pri kokoših se mora v prvi
vrsti gledati na nesenje jajec. Dočim znesejo kokoši
naše navadne deželne pasme brez vsake izbire za rejo